

Utlåtande 2016:207 RIII (Dnr 106-1597/2015)

Utred möjligheten till bad i Hammarby Sjöstad

Motion (2015:71) av Hanna Gerdes och Anne-Lie Elfvén (båda L)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2015:71) av Hanna Gerdes och Annie-Lie Elfvén (båda L) om att utreda möjligheten till bad i Hammarby Sjöstad anses besvarad med vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren anför följande.

Ärendet

Hanna Gerdes och Annie-Lie Elfvén (båda L) föreslår i en motion att möjligheterna att inrätta badmöjligheter i Hammarby Sjöstad utreds. Bakgrunden är att stadsdelen snart står färdig och trots sin närhet till vatten helt saknar badmöjligheter då området klassas som hamnområde, vilket medför badförbud. Många av hushållen i Hammarby Sjöstad har barn som behöver lära sig simma och även i övrigt skulle gynnas av tillgång till bad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB som i sin tur underremitterat till Stockholms Hamn AB och Sjöstadsföreningen.

Stadsledningskontoret anser att undantag från det generella badförbudet i en avgränsad del av Hammarby sjö, eller andra lösningar såsom en nedsänkt

pool, är något som kan utredas, men att det finns områden som i dagsläget är mer lämpade. Den omfattande båttrafiken i kombination med föroreningar, innebär uppenbara komplikationer.

Exploateringsnämnden ser positivt på tanken att tillskapa badmöjligheter i Hammarby sjö. Ett flertal frågor behöver dock utredas innan det är möjligt att avgöra om Hammarby sjö är en lämplig placering för en badanläggning. Frågor som behöver utredas är bland annat; vattenkvalitet, hantering av föroreningar i sjöbotten, placering, närhet till farled, typ och omfattning av anläggning samt kostnadsbild.

Idrottsnämnden ser det generellt som positivt att komplettera Hammarby sjöstad med en badplats. Bedömningen är dock att intresset från stadens invånare att använda badet kommer att bli mycket stort, vilket får till följd att det inte är rimligt att göra en mindre bassänglösning. Skulle det bli aktuellt måste, utöver själva bassänglösningen, en eventuell utredning klargöra vattenkvaliteten, om ett reningsverk måste installeras samt om anläggningen ska vara bemannad.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden delar motionärernas synpunkt att Hammarby sjöstad, trots sin närhet till vatten, saknar badmöjligheter. En utredning som visar på olika alternativ till badmöjligheter i Hammarby sjöstad är därför angelägen. Nämnden anser dock att det finns svårigheter med att anlägga ett allmänt strandbad i Hammarby sjöstad, eftersom stadsdelen är byggd på ett gammalt industriområde med markföroreningar som har läckt ut till sedimenten i Hammarby sjö.

Stadsbyggnadsnämnden konstaterar att marken kring vattnet i Hammarby sjöstad redan är väl utnyttjad och att ett bad inte kan ligga så nära farleden så att det hindrar eller utgör en säkerhetsrisk. En förutsättning är att en utredning visar att det finns plats för en badplats, samt att en investerings- och driftbudget är på plats.

Trafiknämnden anser att det finns ett lämpligt läge för en i motionen föreslagen nedsänkt bassäng i Lugnetviken, invid bryggorna i Lugnets terrass. Ett bad av denna sort bedöms dock uppgå till ca 150 miljoner för anläggning och tillkommande budget för skötsel och drift. Nämnden ställer sig dock tveksam till att detta skulle vara en rimlig kostnad för ett utomhusbad.

Södermalms stadsdelsnämnd delar uppfattningen att det vore mycket positivt att kunna tillföra möjligheter till bad i Hammarby sjöstad. Förutsättningarna för detta är dock problematiska. Att anlägga ett vanligt strandbad är inte genomförbart på grund av vattnets höga grad av föroreningar. Den intensiva båttrafiken i farleden i Hammarby sjö är också ett hinder.

Stockholms Stadshus AB menar att möjligheten till bad skulle komplettera Hammarby Sjöstads i övrigt uppskattade utbud av boende, service och kommunikationer. Dock bör frågan om ett eventuellt badplats lägga vikt vid säkerheten med tanke på all den båttrafik som förekommer i vattenområdet runt stadsdelen. Koncernledningen vill, liksom motionärerna, framhålla att en utredning om att avgränsa en del av Hammarby sjö som inte är farled, eller att på annat sätt tillskapa badmöjligheter i området, måste ta hänsyn till huruvida detta går att genomföra på ett ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt.

Sjöstadsföreningen ställer sig bakom motionärernas förslag om en utredning och är beredd att medverka och tillföra den projektkompetens som den har byggt upp under de senaste åren.

Mina synpunkter

Alla som växer upp i Stockholm ska ha möjlighet att idrotta och motionera i sin närmiljö. Närheten till vatten i Stockholm ger en unik förutsättning för såväl rekreation som motion i vatten under varmare årstider. Motionärerna lyfter en viktig fråga angående tillgången till bad i en sjönära stadsdel som Hammarby Sjöstad och inte minst då barns möjligheter att lära sig simma i en badanläggning nära sitt bostadsområde.

En av Hammarby Sjöstads främsta attraktioner är närheten till vattnet. Många invånare har flyttat dit av den anledningen. Det är positivt att ett gammalt industriområde kunnat omvandlas på det sättet. Trots att stadsdelen omgärdas av vatten finns det som motionärerna påpekar inga badmöjligheter. Det är dock relativt nära till Eriksdalsbadets stora anläggning.

Hammarby Sjöstads historia som industriområde gör att det fortfarande klassas som hamnområde och därmed har ett badförbud. Det kan utredas om det ändå skulle gå att avsätta en del av detta till bad, framförallt om det finns intressenter som vill göra den investering som krävs i närtid.

Stockholms stad genomför just nu en miljardinvestering i sim- och badhallar. Vi gör det för att säkra högkvalitativa bad med modern och tillgänglig standard för alla stockholmare. Det handlar framförallt om reinvesteringar, men också nyinvestering i ett utebad på Järvafältet. Det är i dagsläget inte prioriterat att avsätta stora investeringar i en anläggning i Hammarby Sjöstad. Den storlek som skulle behövas för att tillgodose efterfrågan hos de boende kräver resursplanering på längre sikt. Jag ser dock positivt på att Hammarby Sjöstad i framtiden kan bli aktuellt för ett bad.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2015:71) av Hanna Gerdes och Anne-Lie Elfvén (båda L) om att utreda möjligheten till bad i Hammarby Sjöstad bifalls delvis.
2. Därutöver anför följande.

Vi tycker att intentionerna i motionen är bra och vi är i grund och botten positiva till att inrätta ett bad i Hammarby Sjö. En av Stockholms största kvaliteter är närheten till vattnet och under förra mandatperioden så satsade Alliansen på att bygga ett citybad i Tantolunden samt möjliggöra för bad längs med Hornsbergs strand. Det är två investeringar som blivit omåttligt populära bland stockholmarna och vi ser gärna att den utvecklingen fortsätter och vidgas till att omfatta ännu fler ställen i Stockholm.

Samtidigt är det viktigt att de allmänna badplatserna är trygga och säkra för de som använder dem. Precis som många remissinstanser konstaterar så klarar inte vattnet i Hammarby Sjö de kvalitetskrav som ställs på allmänna badplatser samtidigt som båttrafiken är ganska omfattande i området. Vi ser dock gärna att staden undersöker vilka möjligheter som finns att sanera Hammarby Sjö i syfte att få en tjänlig vattenkvalitet, något som man t ex gjorde i sjön Trekanten för ett antal år sedan med hjälp av EU-medel.

Vi anser heller inte att staden i detta läge bör avskriva alternativet med att skapa ett nedsänkt bad. Istället borde staden arbeta vidare för att se om det går att lösa genom alternativa finansieringskällor eller billigare lösningar än det som nu föreslås.

hem. Mindre trafik innebär mindre köer och därmed kortare restider och kortare transporter för stockholmarna.

Reservation anfördes av borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2015:71) av Hanna Gerdes och Anne-Lie Elfvén (båda L) om att utreda möjligheten till bad i Hammarby Sjöstad bifalls.
2. Därutöver anför följande.

Vi kan konstatera att näst intill alla remissinstanser har en positiv inställning till bad i Hammarby Sjöstad. Stadsbyggnadsnämnden konstaterar även att marken kring vattnet i Hammarbysjöstad redan är väl utnyttjad och att ett bad inte kan ligga så nära farleden

så att det hindrar eller utgör en säkerhetsrisk, och trafiknämnden kommer med förslag på ställe där ett bad skulle kunna ligga.

Även borgarrådet Bjuggren är positiv till bad i Hammarby Sjöstad, men menar att den storlek som skulle behövas för att tillgodose efterfrågan hos de boende kräver resursplanering på längre sikt. Borgarrådet vill alltså säga nej till förslaget med motiveringen att det skulle vara för populärt om det genomfördes. Det är särskilt märkligt med tanke på att det i svaret också påpekas att ett bad i Hammarby Sjöstad skulle vara viktigt för barns möjligheter att lära sig simma i en badanläggning nära sitt område.

Det råder redan brist på simhallar och bad i Stockholm. Att efterfrågan på bad i Hammarby Sjöstad är för stor kan inte ses som anledning till att frågan inte ska utredas, tvärtom. Motionen bör därför tillstyrkas.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2015:71) av Hanna Gerdes och Annie-Lie Elfvén (båda L) om att utreda möjligheten till bad i Hammarby Sjöstad anses besvarad med vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 30 november 2016

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Emilia Bjuggren

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Markus Nordström (alla M) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Lotta Edholm (L) med hänvisning till Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Jonas Naddebo (C) och Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Hanna Gerdes och Annie-Lie Elfvén (båda L) föreslår i en motion att möjligheterna till att inrätta badmöjligheter i Hammarby Sjöstad utreds. Bakgrunden är att stadsdelen snart står färdig och trots sin närhet till vatten helt saknar badmöjligheter då området klassas som hamnområde, vilket medför badförbud. Många av hushållen i Hammarby Sjöstad har barn i simskoleålder och även i övrigt skulle gynnas av tillgång till bad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB som i sin tur underremitterat till Stockholms Hamn AB, och Sjöstadsföreningen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 februari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt Stockholms stads vision 2040 är Stockholm en av världens vackraste städer med en unik kombination av storstadsmiljö och närhet till natur och vatten.

Stadsledningskontoret konstaterar att stadens kajer är attraktiva platser där många olika intressen ska samsas, och att i Hammarby sjö råder omfattande nytto-, pendel- och fritidsbåtstrafik. När Slussen byggs om kommer Hammarby sjö vara Stockholms enda passage till och från Mälaren, och den rörliga sjöfarten öka.

Hammarby sjö omfattas av det generella badförbudet som råder i Stockholms hamnområde. Det generella badförbudet motiveras framför allt av säkerhetsskäl. Stadsledningskontoret konstaterar att Stockholms Hamn AB i sitt yttrande anför att vid eventuellt inrättande av bad i Hammarby sjö måste särskild hänsyn tas till säkerhet vid badplatsen med hänsyn till sjöfarten, både i den allmänna farleden, men även pendelbåtstrafiken samt fritidsbåtar.

Stadsledningskontoret konstaterar vidare att möjliggörande av bad i Hammarby sjö är en utmaning även av miljö- och hälsoskäl. Enligt Länsstyrelsen i Stockholms läns rapport ”Inventering av förorenade sediment – Översikt av föroreningsituationen av utvalda vattenområde”, Fakta 2014:14, tillhör sedimenten i Hammarby sjö riskklass 1 - mycket stor risk för människors hälsa och miljö. Den omfattande båttrafiken tillför

ytterligare risk att föroreningar från sedimenten sprids i vattnet.

Stadsledningskontoret anser att undantag från det generella badförbudet i en avgränsad del av Hammarby sjö, eller andra lösningar såsom en nedsänkt pool, är något som kan utredas, men att det finns områden som i dagsläget är mer lämpade. Den omfattande båttrafiken i kombination med föroreningar, innebär uppenbara komplikationer.

Stadens mark och vatten förvaltas av exploateringsnämnden, och trafiknämnden ansvarar för drift och underhåll av gator och torg. Stadsdelsnämnden har drift- och underhållsansvar på parkmark. Stockholms Hamn AB har nyttjanderätt till mark och vatten för hamnverksamhet enligt det så kallade markavtalet mellan exploateringsnämnden och Stockholms Hamn AB. I Hammarby sjö ingår kajen på den norra sidan och en sträcka på den södra sidans västra del i Stockholms Hamns område.

Stadsledningskontoret förutsätter att utvecklingen av kajer i Hammarby Sjöstad sker i samarbete mellan berörda nämner och bolag inom ramen för ett gemensamt strategiskt arbete kring stadens kajer, och i stadens ordinarie plan- och budgetprocesser. Motsvarande ordning gäller utveckling av parkerna i stadsdelen, med tillbyggnad av eventuella plaskdammar, som i första hand är en fråga för stadsdelsnämnden.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anse motionen besvarad med vad som sägs i tjänsteutlåtandet.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 mars 2016 följande.

1. Exploateringsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Abit Dundar (L), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 februari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Motionen föreslår olika alternativ för möjligheter till bad i Hammarby Sjöstad, till exempel genom anläggande av en plaskdamm i någon av stadsdelens parker eller genom tillskapandet av en badanläggning i Hammarby sjö.

Avseende frågan om att anordna plaskdamm så anser kontoret att det är svårt rent utrymmesmässigt att anordna en sådan anläggning i den redan tätbebyggda stadsdelen utan att använda ytor som idag används för olika former av lek och rekreation. För övrigt så finns det en fontän i Sjöstadsparterren som är en mycket populär vattenlek

för barn under varma sommardagar och Eriksdalsbadet som ligger relativt nära.

Exploateringskontoret ser positivt på tanken att tillskapa badmöjligheter i Hammarby sjö. Ett flertal frågor behöver dock utredas innan det är möjligt att avgöra om Hammarby sjö är en lämplig placering för en badanläggning. Frågor som behöver utredas är bland annat; vattenkvalitet, hantering av föroreningar i sjöbotten, placering, närhet till farled, typ och omfattning av anläggning samt kostnadsbild.

I samband med beredningen av detta ärende har kontoret varit i kontakt med bland annat idrottsförvaltningen som indikerar att den typ av anläggning som troligen behövs för att möjliggöra bad i Hammarby sjö är förknippad med så stora investeringsutgifter att det inte skulle vara möjligt att genomföra. Detta med hänsyn till de stora reinvesteringsuppdrag för befintliga anläggningar förvaltningen för närvarande har. Kontoret anser därför att det är viktigt att säkerställa att det finns medel för utredning, investering och drift innan en utredning påbörjas.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 mars 2016 följande.

1. Som svar på remissen hänvisar idrottsnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Bo Sundin (M) och Mikael Valier (KD), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Daniele Fava (L), *bilaga 1*.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 januari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

I samband med kommunfullmäktiges budget för 2014 fick idrottsförvaltningen uppdraget att utreda placering och anläggande av ett citybad i Stockholm. En av de tänkta platserna som fanns i studien var just Hammarby sjöstad. När man pratar om att anlägga ett citybad så vänds blickarna oftast till Köpenhamn och Islands brygge. Ordet citybad förknippas med funktionen att i en befintlig sjö sänka ner en bassängkonstruktion i kombination med ett utvecklat trädäck. Vattnet i bassängen fylls på med sjövattnet. Beroende på hur rent vattnet är används filter eller en komplett reningsanläggning. Av kostnadsskäl lämnades då tanken på ett citybad därhän.

Idrottsförvaltningen ser det generellt som positivt att komplettera Hammarby sjöstad med en badplats. Bedömningen är dock att intresset från stadens invånare att använda badet kommer att bli mycket stort, vilket får till följd att det inte är rimligt att göra en mindre bassänglösning. Blicken kan därför riktas mot Köpenhamn och en lösning i stil med Islandsbrygge. Skulle det bli aktuellt måste, utöver själva

bassänglösningen, en eventuell utredning klargöra vattenkvaliteten, om ett reningsverk måste installeras samt om anläggningen ska vara bemannad. Miljöförvaltningen är en av remissinstanserna och kommer i sitt utlåtande mer ingående beskriva vattenkvaliteten och förutsättningen för eventuell vattenrening eller om sjövattnet kan användas direkt. Självklart måste anläggningen även kompletteras med toaletter.

Idrottsförvaltningen anser att en anläggning motsvarande Köpenhamns Islands brygge inte ryms inom begreppet strandbad, varför ansvaret för en sådan anläggning mer är att klassas som en idrottsanläggning. Förvaltningens bedömning är att en sådan anläggning i dagsläget inte är kostnadsmässigt realistisk med hänvisning till de stora reinvesteringarkostnader som de närmaste åren måste avsättas för befintliga bassängbad i Stockholm.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 2 februari 2016 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 januari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärernas synpunkt att Hammarby sjöstad, trots sin närhet till vatten, saknar badmöjligheter. Sedan tidigare har de boende i område framfört önskemål om möjligheter till bad. Dessa synpunkter har framkommit i ”Program för Stockholms vattenarbete 2006 – 2015”. En utredning som visar på olika alternativ till badmöjligheter i Hammarby sjöstad är därför angelägen.

Förvaltningen anser att det finns svårigheter med att anlägga ett allmänt strandbad i Hammarby sjöstad, eftersom stadsdelen är byggd på ett gammalt industriområde med markföroreningar som har läckt ut till sedimenten i Hammarby sjö.

Länsstyrelsen i Stockholms län har under 2014 publicerat rapporten: ”Inventering av förorenade sediment – Översikt av föroreningssituationen av utvalda vattenområde”, Fakta 2014:14. Riskklassificering för förorenade sedimenten delades i klasser 1 till 4, där riskklass 1 motsvarar en mycket stor risk för människors hälsa och miljö. Bedömningen av objekten med olika riskklasser genomfördes enligt MIFO metodiken (Naturvårdsverkets Metodik för Inventering av Förorenade Områden). Enligt denna inventering tillhör Hammarby sjö riskklass 1. Föroreningsnivån bedöms som hög, baserat på att föroreningar påträffats ner till ett djup av minst 35 cm och den stora förekomsten av PAH (polycykliska aromatiska kolväten) och PCB (polyklorerade

bifenyl) som är starka miljögifter. Utöver detta noterades också hög förekomst av kvicksilver och zink i ytsedimenten. I Hammarby sjö förekommer mycket frekvent båttrafik som bidrar till att spridningsförutsättningar för de förorenade sedimenten är stora.

I ”Program för Stockholms vattenarbete 2006 – 2015” redovisas att höga bakteriehalter tidvis är förekommande i Hammarby sjö. Vidare redovisas att 5 200 m³ avloppsvatten bräddas i Hammarby sjö två gånger per år. Bräddningen sker dock inte i sjön utan i utloppet mot Saltsjön, vilket framgår av förvaltningens miljödatas. Enligt de lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun ligger Hammarby sjö inom hamnområde med badförbud som följd då det går en farled för båtar genom Hammarby sjö.

Enligt de lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun ligger Hammarby sjö inom hamnområde med badförbud som följd då det går en farled för båtar genom Hammarby sjö.

Ett förslag som finns med i motionen är att på ett avgränsat vatten- område sänka ned en pool i Hammarby sjö och att rena sedimenten. Förvaltningen tolkar detta förslag som att poolen ska vara fylld med sjövatten och endast fungera som en avgränsning. Förvaltningen bedömer dock att denna lösning är tekniskt mycket svår att genomföra. Ett alternativ är att denna nedsänkta pool/bassäng fylls med dricksvatten och har en reningsanläggning som renar detta vatten. Denna fråga bör utredas vidare av exploateringskontoret och idrottsförvaltning.

Förvaltningen anser således att en utredning kan genomföras men vill framhålla att en sådan utredning sannolikt kommer att resultera i slutsatsen att det, mot bakgrund av befintlig kunskap om föroreningsgraden av vattenområdet och sedimenten, kommer att krävas omfattande och kostsamma åtgärder för att ett strandbad ska kunna anläggas.

Förvaltningen anser att förslaget att anlägga en plaskdamm i någon av närliggande parker framförallt ska besvaras av Södermalms stadsdelsnämnd. Inom denna stadsdel finns idag 4 plaskdammar ämnade för små barns badande. Ingen av plaskdammarna ligger dock i Hammarby sjöstad.

Förvaltningens uppfattning är att i det fall en plaskdamm anläggs inom området ska de riktlinjer för utformning av plaskdammar som arbetats fram i samverkan mellan stadsdelarna, trafikkontoret och miljöförvaltningen tillämpas. Förvaltningen vill i sammanhanget även erinra om att en plaskdamm är anmälningspliktig enligt 38 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 februari 2016 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Peter Backlund (L), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Det finns flera ställen i Stockholms stad som idag kombinerar bad på platser i närheten av större farleder. Ett exempel är Norra Djurgårdsstaden, andra de nyinrättade baden i Tantolunden och på Hornsbergs strand. Stadsbyggnadskontoret ställer sig positivt till att finna fler sådana platser i Stockholm.

Kontoret konstaterar att marken kring vattnet i Hammarby sjöstad redan är väl utnyttjad och att ett bad inte kan ligga så nära farleden så att det hindrar eller utgör en säkerhetsrisk. En förutsättning är att en utredning visar att det finns plats för en badplats, samt att en investerings- och driftbudget är på plats.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 mars 2016 följande.

1. Trafiknämnden godkänner och överlämnar trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Cecilia Brinck m.fl. (M) och Karin Ernlund (C), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Jill Eriksson (L), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Mikael Valier (KD) som instämmer i förslag till beslut från Cecilia Brinck m.fl. (M) och Karin Ernlund (C).

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 januari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Olika alternativ för möjligheter till bad föreslås i motionen, t.ex tillbyggnad av plaskdamm i någon av stadsdelens parker eller en avgränsad vattenyta med en bassäng i vattnet och renande av sedimenten.

Hammarby sjöstad är en tätbebyggd stadsdel och alla parkytor och torg behövs för rekreation för både barn och vuxna. Det finns många barn i stadsdelen och de behöver framför allt plana gräs- och grusytor för lek och gymnastik har det visat sig. Det finns helt enkelt inte plats för en plaskdamm med den storlek som skulle krävas för den

stora mängden barn i stadsdelen. Idag finns en fontän i Sjöstadsparterren som är mycket populär vattenlek för barn under varma sommardagar som ett substitut för en plaskdamm. Dessutom ligger Eriksdalsbadet nära för dem som vill simma.

Det finns stora svårigheter med att anlägga ett allmänt strandbad i Hammarby sjöstad. Orsaken till detta är att stadsdelen är byggd på ett gammalt industriområde med markföroreningar som har läckt till sedimenten i Hammarby sjö. Föroreningsnivån bedöms som hög av Naturvårdsverket. I Hammarby sjö förekommer även mycket frekvent båttrafik som bidrar till att spridningsförutsättningar för de förorenade sedimenten är stora. Höga bakteriehalter förekommer också tidvis, troligen beroende på närheten till Henriksdals avloppsreningsverk. Därför är trafikkontoret av den uppfattningen att ett strandbad inte bör utredas här.

Det finns ett lämpligt läge för en i motionen föreslagen nedsänkt bassäng i Lugnetviken, invid bryggorna i Lugnets terrass. Ett bad av denna sort bedöms dock uppgå till ca 150 miljoner för anläggning och tillkommande budget för skötsel och drift. Kontoret ställer sig tveksam till att detta skulle vara en rimlig kostnad för ett utomhusbad.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 mars 2016 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Anne-Lie Elfvén (L), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 februari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar uppfattningen att det vore mycket positivt att kunna tillföra möjligheter till bad i Hammarby sjöstad. Förutsättningarna för detta är dock problematiska. Att anlägga ett vanligt strandbad är inte genomförbart på grund av vattnets höga grad av föroreningar. Den intensiva båttrafiken i farleden i Hammarby sjö är också ett hinder.

Att bygga en badanläggning med en nedsänkt bassäng av det slag som nämns i motionen är enligt idrottsförvaltningen teoretiskt möjligt för att kunna skapa ett bad i området. Lugnetviken vid bryggorna i Lugnets terrass skulle kunna vara en lämplig plats. I en anläggning med nedsänkt bassäng fylls bassängen på med sjövattnen som måste renas genom filter eller en reningsanläggning, beroende på vattnets kvalitet. På grund av det stora besöksstryck som ett sådant bad troligen skulle få måste bassängen

ha en viss storlek. Dessa faktorer gör att kostnaden för en sådan anläggning inte understiger 150 miljoner kronor, enligt uppskattningar från idrottsförvaltningen. Till detta kommer kostnader för drift och skötsel. En anläggning av detta slag anser idrottsförvaltningen är mer att klassa som en idrottsanläggning än ett strandbad.

Frågan om det går att bygga en plaskdamm i någon av stadsdelens parker hör till stadsdelsnämndens ansvarsområde. Förvaltningen vet att de plaskdammar som ligger på Södermalmssidan är mycket populära och välanvända under säsongen. När det gäller Hammarby sjöstad måste förvaltningen dock framföra att det knappast är möjligt att hitta en lämplig yta för en plaskdamm av den storlek som krävs i relation till befolkningens storlek i sjöstaden. Förutom ytan för själva plaskdammen tar nödvändigt teknikhus också plats. Den stadsplanering som ligger till grund för Hammarby sjöstad har inneburit en tätbebyggd stadsdel där alla ytor är upptagna och de plana grönytor som finns knappt räcker till för barns och ungdomars behov av ytor för lek och idrott.

Förvaltningen har övervägt vilka parkytor i Hammarby sjöstad som teoretiskt skulle kunna tas i anspråk för en plaskdamm. Det gäller Lumaparken, Sickla Park, Heliosparken och Hammarbyterrassen. Nedan ges en översikt av dessa parkers möjligheter av inrymma en ny plaskdamm.

Lumaparken används idag i stor utsträckning av närliggande förskolor och skolor och lekparken där har ett mycket stort besöksstryck. De ytor i parken som är tillgängliga för någon form av aktivitet är begränsade. Det finns knappast några plana ytor utan marken lutar i stort sett överallt, vilket i sig försvårar anläggningar som en plaskdamm.

Sickla Park är idag ett naturreservat och består av ett kuperat skogsområde med inslag av värdefulla ekar. Att bygga en plaskdamm här strider mot de bestämmelser som finns för naturreservat.

Heliosparken är en långsmal park som är i förändring just nu på grund av pågående nybyggnationer. Ytorna kommer knappast att räcka till för ytterligare anläggningar utöver de som redan finns. Parkområdet är en viktig rekreationsyta för omkringliggande förskolor och skolor och används intensivt.

Hammarbyterrassens utformning idag ger inte plats för en plaskdamm utan detta kräver en ombyggnation av parken. Dessutom finns trafikmässiga svårigheter eftersom parken omges av trafikerade gator på båda sidor.

I övrigt kan förvaltningen nämna att en ny plaskdamm kostar uppskattningsvis 6-7 miljoner kronor att bygga. Sedan tillkommer årliga kostnader för drift och skötsel.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 3 februari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Underremiss

Stockholms Hamn AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Hammarby sjöstad ingår i Stockholms Hamns allmänna hamnområde, men Stockholms Hamn ansvarar inte för kajerna i området. I Hammarby sjöstad finns två pendelbåtslinjer och området ligger intill en av Sjöfartsverkets allmänna farleder, Stockholmsleden, som trafikeras av såväl omfattande fritidsbåtstrafik samt nyttotrafik som ska in i Mälaren. Då Karl-Johan slussen är avstängd tillsvidare på grund av ombyggnationen vid Slussen är Hammarbyslussen nu enda passagen in till Mälaren i Stockholm, vilket kommer att innebära ökad trafik på Hammarbyleden. Stockholms stad hyr även ut ett stort antal båtplatser i området.

Stockholms Hamns bedömning är att vid ett eventuellt inrättande av badplats måste särskild hänsyn tas till säkerheten vid badplatsen pga. den rörliga sjöfarten som bedrivs i området, både i den allmänna farleden, men även pendelbåtstrafiken mellan innerstadskajerna samt fritidsbåtstrafiken. (*bilaga 1*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser att Hammarby sjöstads attraktivitet skulle öka för invånarna om det fanns badmöjligheter i området. Möjligheten till bad skulle också komplettera stadsdelens i övrigt uppskattade utbud av boende, service och kommunikationer. Dock bör frågan om ett eventuell badplats lägga vikt vid säkerheten med tanke på all den båttrafik som förekommer i vattenområdet runt stadsdelen. Koncernledningen vill, liksom motionärerna, framhålla att en utredning om att avgränsa en del av Hammarby sjö som inte är farled, eller att på annat sätt tillskapa badmöjligheter i området, måste ta hänsyn till huruvida detta går att genomföra på ett ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt.

Sjöstadsföreningen (Hammarby Sjöstad)

Sjöstadsföreningens yttrande daterat den 1 februari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

I en motion till Stockholms kommunfullmäktige har Hanna Gerdes (FP) och Anne-Lie Elfvén (FP) föreslagit att staden utreder möjligheterna att etablera ett utomhusbad i Hammarby Sjöstad. Motionärerna påpekar att Hammarby Sjö klassas som hamnområde och det råder badförbud i hamnområdet. Idag finns vare sig plaskdamm eller möjlighet till bad i Hammarby Sjö.

Sjöstadsföreningen, som är samorganisation för 45 bostadsrättsföreningar med över 10.000 boende, instämmer i förslaget. Det är angeläget att det i Hammarby Sjöstad med många barn finns tillgång till simskola för barn och till bad och simning som motionsverksamhet.

Föreningen har sedan ett par år tillbaka arbetat för att skapa en badplats i stadsdelen. För att lösa problem med bottenförhållandena och det faktum att

Hammarby Sjö är ett hamnområde förordar vi ett flytande bad med uppvärmda bassänger. Bästa läget för ett utomhusbad u Hammarby Sjöstad finns vid Lugnets terrass mellan Sickla Udde och Henriksdalshamnen. Här finns redan en stor öppen plats med brygga och stort trädäck och bästa läge för solbad. Lugnets terrass ligger på säkert avstånd från yrkes- och nöjestrifiken på Hammarby kanal. Det är lätt att nå Lugnets terrass via Tvärbanan och bussar från city och Nacka.

Sjöstadsbadet ska, enligt vår uppfattning, i första hand betjäna barnfamiljer och skolor. Vi vill därför se en anläggning med barnpool och simskola, men också en pool för vuxna, ett friluftsbad med hopptorn och goda utrymmen för motionssimning. Det behövs omklädning och servering. Helst också en bastu.

Vi har haft diskussioner med IVL om vattenteknik och vattenförsörjning och med ett par kompetenta företag om flytande pool. Vi vill göra Sjöstadsbadet till en demoplats för den vattenteknik, som utvecklas av IVL i Sjöstadsverket. Vi är beredda att medverka i den av motionärerna föreslagna utredning och presentera ett koncept, som kan ligga till grund för en ny modell för kostnadseffektiva badanläggningar, som kan skalas upp och genomföras i andra stadsdelar.

Vi vill som stöd för motionen uppmärksamma två liknande utomhusbad, det ena i Göteborg och det andra i Berlin. I gamla Frihamnen på Hisingen i Göteborg förbereds nu framtida bebyggelse. Man har börjat med anläggningar för fritidsverksamhet bland annat anlagt en ny bad- och bastuanläggning, som stod klar sommaren 2015.

Anläggningen i Berlin ”The Badeshiff” är en flytande pool i floden Spree, en ombyggd pråm 30 meter lång med ett maximalt djup på 2 meter.

Vi ställer oss alltså bakom motionärernas förslag om en utredning och vi är beredda att medverka och tillföra den projektkompetens som vi har byggt upp under de senaste åren.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av Abit Dundar (L) enligt följande.

Förvaltningarna i Stockholm stad gör olika bedömningar av möjligheterna till bad i Hammarby Sjöstad. Av dem hittills inkomna kontorsyttrandena finns en rad positiva yttranden. Miljöförvaltningen skriver att man är positiv till bad i Hammarby Sjöstad, framför allt om det handlar om en bassäng nedsänkt i vattnet med dricksvatten och reningsanläggning. Stockholm Hamn AB noterar att många båtar går förbi just Hammarby Sjöstad men noterar också att farleden inte är skäl nog för att stoppa eventuella bad. Även exploateringskontoret ställer sig positiva till bad i Hammarby Sjöstad.

Det är angeläget med bad. I ”Program för Stockholms vattenarbete 2006 – 2015” framgår att de boende framför önskemål om just bad. I ljuset av att flera av Stockholms stads förvaltningar ställer sig positiva till bad i Hammarby Sjöstad och att de boende själva önskar sig ett sådant bad bör frågan utredas.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av Bo Sundin (M) och Mikael Valier (KD) enligt följande.

Moderaterna tycker att intentionerna i motionen är bra och vi är i grund och botten positiva till att inrätta ett bad i Hammarby Sjö. En av Stockholms största kvaliteter är närheten till vattnet och under förra mandatperioden så satsade Alliansen på att bygga ett city bad i Tantolunden samt möjliggöra för bad längs med Hornsbergs strand.

Det är två investeringar som blivit omåttligt populära bland stockholmarna och vi ser gärna att den utvecklingen fortsätter och vidgas till att omfatta ännu fler ställen i Stockholm.

Samtidigt är det viktigt att de allmänna badplatserna är trygga och säkra för de som använder dem. Precis som trafikkontoret framför i sitt tjänsteutlåtande så klarar inte vattnet i Hammarby Sjö de kvalitetskrav som ställs på allmänna badplatser samtidigt som båttrafiken är ganska omfattande i området. Vi ser dock gärna att staden undersöker vilka möjligheter som finns att sanera Hammarby Sjö i syfte att få en tjänlig vattenkvalitet, något som man t ex gjorde i sjön Trekanten för ett antal år sedan med hjälp av EU-medel.

Vi anser heller inte att staden i detta läge bör avskryva alternativet med att skapa ett nedsänkt bad. Istället borde staden arbeta vidare för att se om det går att lösa genom alternativa finansieringskällor eller billigare lösningar än det som nu föreslås.

Reservation anfördes av Daniele Fava (L) enligt följande.

Förvaltningarna i Stockholm stad gör olika bedömningar av möjligheterna till bad i Hammarby Sjöstad. Av de hittills inkomna kontorsyttrandena finns en rad positiva. Miljöförvaltningen skriver att man är positiv till bad i Hammarby Sjöstad, framför allt om det handlar om en bassäng nedsänkt i vattnet med dricksvatten och reningsanläggning. Stockholm Hamn AB noterar att många båtar går förbi just Hammarby Sjöstad men noterar också att farleden inte är skäl nog för att stoppa eventuella bad. Även exploateringskontoret ställer sig positiva till bad i Hammarby Sjöstad.

Det är angeläget med bad. I ”Program för Stockholms vattenarbete 2006 – 2015” framgår att de boende framför önskemål om just bad. I ljuset av att flera av Stockholms stads förvaltningar ställer sig positiva till bad i Hammarby Sjöstad och att de boende själva önskar sig ett bör motionen tillstyrkas och frågan utredas.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Peter Backlund (L) enligt följande.

Vi kan konstatera att stadsbyggnadskontoret i likhet med flera andra nämnder och bolag har en positiv inställning till bad i Hammarby Sjöstad. Tidigare har bland annat Stockholm Hamn AB och Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrat sig positivt till förslaget.

Vi ser med anledning av detta inga anledningar för stadsbyggnadsnämnden att avstyrka förslaget och föreslår därför att motionen istället tillstyrks.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Cecilia Brinck m.fl. (alla M) och Karin Ernlund (C) enligt följande.

Vi tycker att intentionerna i motionen är bra och vi är i grund och botten positiva till att inrätta ett bad i Hammarby Sjö. En av Stockholms största kvaliteter är närheten till vattnet och under förra mandatperioden så satsade Alliansen på att bygga ett citybad i Tantolunden samt möjliggöra för bad längs med Hornsbergs strand. Det är två

investeringar som blivit omåttligt populära bland stockholmarna och vi ser gärna att den utvecklingen fortsätter och vidgas till att omfatta ännu fler ställen i Stockholm.

Samtidigt är det viktigt att de allmänna badplatserna är trygga och säkra för de som använder dem. Precis som trafikkontoret framför i sitt tjänsteutlåtande så klarar inte vattnet i Hammarby Sjö de kvalitetskrav som ställs på allmänna badplatser samtidigt som båttrafiken är ganska omfattande i området. Vi ser dock gärna att staden undersöker vilka möjligheter som finns att sanera Hammarby Sjö i syfte att få en tjänlig vattenkvalitet, något som man t ex gjorde i sjön Trekanten för ett antal år sedan med hjälp av EU-medel.

Vi anser heller inte att staden i detta läge bör avskriva alternativet med att skapa ett nedsänkt bad. Istället borde staden arbeta vidare för att se om det går att lösa genom alternativa finansieringskällor eller billigare lösningar än det som nu föreslås.

Reservation anfördes av Jill Eriksson (L) enligt följande.

Förvaltningarna i Stockholm stad gör olika bedömningar av möjligheterna till bad i Hammarby Sjöstad. Av dem hittills inkomna kontorsyttranden finns en rad positiva yttranden. Miljöförvaltningen skriver att man är positiv till bad i Hammarby Sjöstad, framför allt om det handlar om en bassäng nedsänkt i vattnet med dricksvatten och reningsanläggning. Stockholm Hamn AB noterar att många båtar går förbi just Hammarby Sjöstad men noterar också att farleden inte är skäl nog för att stoppa eventuella bad. Även exploateringskontoret ställer sig positiva till bad i Hammarby Sjöstad.

Det är angeläget med bad. I ”Program för Stockholms vattenarbete 2006 – 2015” framgår att de boende framför önskemål om just bad. I ljuset av att flera av Stockholms stads förvaltningar ställer sig positiva till bad i Hammarby Sjöstad och att de boende själva önskar sig ett sådant bad bör frågan utredas.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anne-Lie Elfven (L) enligt följande.

Att bifalla motionen.